ECLI:LV:ZAT:2020:1218.1A73017020.6.S
Lieta Nr.1A73017020

SPRIEDUMS

Jelgavā 2020.gada 18.decembrī

Zemgales apgabaltiesas tiesneši Juris Siliņš, Dace Skrauple, Raimonds Rinčs rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2020.gada 9.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 3.decembrī Jēkabpils pilsētas pašvaldības policijas amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.CZ202515 (turpmāk – Protokols) /pers. C/ par to, ka 2019.gada 21.novembrī plkst.10.55 konstatēts, ka /pers. C/ neveic sev piederošā nekustamā īpašuma /adrese/, zemes apsaimniekošanas darbus, kā rezultātā nekustamajā īpašumā ir izveidojusies kūla 54 834 m^2 platībā. Konstatēts, ka tiek pārkāpti atkritumu apsaimniekošanas noteikumi – nekustamais īpašums /adrese/ piemētāts ar plastmasas izstrādājumiem, stikla taru, kokmateriāliem un citiem sadzīves atkritumiem. Pārkāpts Jēkabpils pilsētas pašvaldības 2014.gada 9.janvāra saistošo noteikumu Nr.2 "Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Jēkabpils pilsētā" 11.1.apakšpunkts. Izdarīti Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 51.panta otrajā daļā un 75.panta pirmajā daļā paredzētie administratīvie pārkāpumi.

[2] Jēkabpils pilsētas pašvaldības administratīvā komisija ar 2020.gada 9.janvāra lēmumu Nr.D31-323 (turpmāk – Iestādes lēmums) piemēroja /pers. C/ naudas sodu 140 *euro* pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 51.panta otrās daļas un 75.panta pirmās daļas, naudas soda apmēru nosakot saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 35.pantu.

Par Iestādes lēmumu /pers. C/ iesniedza sūdzību.

[3] Ar Zemgales rajona tiesas 2020.gada 9.oktobra spriedumu atcelts Iestādes lēmums daļā par /pers. C/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 51.panta otrās daļas. Atstāts negrozīts Iestādes lēmums daļā par /pers. C/ atzīšanu par vainīgu administratīvā pārkāpuma (atkritumu apsaimniekošanas noteikumu neievērošana) izdarīšanā un saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43.panta otro daļu /pers. C/ piemērots naudas sods 14 naudas soda vienības jeb 70 *euro*.

[4] Par pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ iesniedza apelācijas sūdzību.

Spriedums šajā daļā ir nepamatots un atceļams, lietu izskatot apelācijas instancē.

Tiesa spriedumā atsaukusies uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}panta devīto daļu par jautājumiem, kas tiesai jāizlemj.

Tiesnese ignorējusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.panta noteikumus, ka, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā, un 243.panta noteikumus par pierādīšanas līdzekļiem, ar kuriem var konstatēt faktus, uz kuru pamata institūcija nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Uzskata, ka nepamatoti atzīts par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 75.panta pirmajā daļā un Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarītāju un nepamatoti sodīts.

Nav pierādījumu, ka viņš tādu pārkāpumu būtu izdarījis, nav pierādījumu, ka tāds pārkāpums vispār ir noticis.

Apelācijas sūdzībā atsaucas uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 7.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto. Jēkabpils pilsētas pašvaldības amatpersonas ir pārkāpušas šā likuma normas, un tiesa akceptējusi šo pašvaldības amatpersonu rīcību par pareizu, kas ir prettiesiski. Tiesai, taisot spriedumu šajā lietā, arī šajā daļā bija jāvadās pēc likuma normām, pierādījumiem un loģiskā saprāta, bet šajā gadījumā tā nav noticis.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Uzskata, ka šis ir tāds gadījums un šī lieta nebija uzsākama, bet, ja ir uzsākta, jāizbeidz.

2019.gada novembrī, decembrī smagi slimojis, ārstējies stacionārā, ir 2.grupas invalīds, gados vecs pensionārs, un tieši tad, kad viņš saslimis, viņam safabricēta administratīvā lieta par it kā atkritumu apsaimniekošanas pārkāpumu, netaisnīgi uzliekot bargu sodu. Bijis piefantazēts vēl arī pārkāpums pēc cita Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa panta, bet, tā kā to tiesa kā nepamatotu atcēla, plašāk par to neizteiksies, bet min tikai tādēļ, ka tas liecina par Jēkabpils pašvaldības policijas mobingu pret viņu. Bērnībā bijis izsūtīts un visu zaudējis, tagad vecumā, atkal tiek represēts no savas pilsētas pašvaldības policistiem, nelietīgi izdomājot iemeslus, it kā viņš būtu vislielākais pārkāpējs Jēkabpils pilsētā. Viņa pilsētas nomalē esošā dārza dažos kvadrātmetros nekādas kūlas neesot bijusi, toties visā pilsētā kūla rēgojas pie galvenajām ielām un centrā, bet tur nevienu nesoda, par svešiem suņiem, kas paskraida pie Daugavas, nu jau par atkritumiem, kas, acīmredzot, speciāli novietoti viņa slimības laikā, organizējot fotosesiju pašvaldības policistu atsevišķu amatpersonu izpildījumā, lai taisītu protokolu viņam.

Ne pie pārkāpuma konstatēšanas, ne Protokola sastādīšanas nav ticis pieaicināts, Protokols sastādīts bez viņa klātbūtnes un viņa paskaidrojuma pieprasīšanas un saņemšanas.

Nepamatoti spriedumā norādīts, ka viņam paziņots uz deklarēto dzīves vietu, bet tas neatbilst patiesībai, jo uzaicinājums nav bijis sūtīts, tādu pierādījumu lietā nav. Saņēmis tikai Protokola kopiju ar norādi par administratīvās komisijas sēdi. Ja būtu sūtīti citi sūtījumi, arī būtu saņēmis. Protokola sastādītājs – Jēkabpils pilsētas pašvaldības policijas vecākais kārtībnieks /Valsts amatpersona/ ir norādījis vienpersoniski sastādītajā un parakstītajā Protokolā, ka tas sastādīts bez personas klātbūtnes un nosūtīts viņam pa pastu uz deklarēto dzīves vietu un, ka viņa pienākumi un tiesības nav izskaidroti.

Tā dēvētā „apsekošana" viņa īpašuma dārzā – iekšpagalmā, kur nepiederošām personām nav jāiet un nekas nav jāmeklē, pie tam vēl bez īpašnieka klātbūtnes, kā tas ir noticis šajā gadījumā, ir veikta prettiesiski, acīmredzami tendenciozi, ar mērķi tīši ieriebt viņam tieši pirms svētkiem, tīksminoties ļaunā priekā, ka sabojās viņam, vecam, jau tā slimam invalīdam, svētku noskaņu, nevis ar rūpēm par „kārtību pilsētā". Tā ir nosodāma ņirgāšanās, ko atļaujas

Jēkabpils pašvaldības policisti, vajājot viņu.

Lietā nav protokolēta administratīvās komisijas sēdes gaita, nav pierādījumu, ka komisijas locekļi ir vērtējuši lietas materiālus, apstākļus, pārkāpuma raksturu, vainas pakāpi, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, bet tiesa šo faktu atstājusi bez ievērības, pie tam pārkāpusi savas kompetences robežas un spriedumā atsaukusies uz saviem izdomājumiem, kas nav fiksēti Protokolā par it kā sadzīves atkritumu "izgāztuvi" ilgstošā laika periodā, kas neatbilst patiesībai, jo, kā jau norādījis savā pieteikumā un savā ziņojumā policijai 2019.gada decembrī, uz viņa zemes dažādi tukšas taras (stikla, plastmasas) priekšmeti bija izbērti viņa slimības laikā, aculiecinieki bija arī piefiksējuši iespējamo vainīgo, kurš pie tam arī zadzis, zāģējis kokus viņa dārzā un vedis tos prom sev malkai vai citai vajadzībai, bet ne policijai, ne tiesai šis fakts nav interesējis, ērtāk licies apvainot viņu un vēl censties radīt viņam zaudējumus, piespriežot maksāt pašvaldībai naudas sodu. Policija ir saņēmusi viņa iesniegumu, bet atbildi līdz šim laikam nav saņēmis, administratīvā komisija nekādus apstākļus nav izskatījusi, bet tiesnese nonākusi pie kļūdainiem secinājumiem bez pamatojuma. Lietā vienā no esošajiem foto redzamās malkas pagales tur bija pastāvējušas dažas stundas, jo kaimiņš tās tur sacirtis un vēl nebija aizvedis prom, pēc policijas "fotosesijas" tās tūlīt aizvestas prom. Nokritušie āboli zem ābelēm nav atkritumi. Puķu podi pie ābeles bija salikti, jo vasarā tajos bija puķes un puķu podi nav atkritumi, tie jaunā sezonā ir vajadzīgi atkal, un nevienam nav tiesību aizliegt viņam glabāt savā dārzā puķu podus, tāpat arī malku vai kokmateriālus, ja tādi tur būtu. Citiem kaimiņiem blakus un apkārt, katram sētā ir tik daudz mantu, arī atkritumu krātuves un bedres, kas nejauki smird, jo tur, kā redzams, lej pārtikas paliekas, bet nevienu šīs pašas policijas amatpersonas nav nekad sodījušas, bet viņu bargi soda, par sausu, nesmirdīgu, nekaitīgu priekšmetu atrašanos dārzā tālu prom no ielas.

Atkritumu apsaimniekošanas likumā definēts, ka atkritumi ir priekšmeti, no kuriem to valdītājs ir nolēmis atbrīvoties. Viņš nebija nolēmis atbrīvoties ne no āboliem dārzā, ne malkas, ne puķu podiem. Ja kāds nekauņa atbrīvojās no saviem nevajadzīgiem priekšmetiem, atvedot un izberot tos viņa dārzā, lai viņš, vecs, slims invalīds tos vāc un liek savā atkritumu konteinerā, par kura izvešanu maksā katru mēnesi, tas ir ļoti negodīgi, bet vēl negodīgāk ir viņu par to sodīt un nevis vispirms brīdināt, bet uzlikt naudas sodu, lai viņš no savas jau tā nelielās pensijas par smagu mūža darbu vēl papildina budžetu, kas tiek bezjēdzīgi tērēts.

Jau sacījis komisijas sēdē, ka ir daudz strādājis, sakopjot šīs atgūtās mājas apkārtni, kas bija jāizdara ar pašvaldības spēkiem un līdzekļiem, jo tur pašvaldība bija izmitinājusi degradējušos personu ģimenes, kas visu tikai postīja, bet tagad tur neviens vairs nedzīvo un nemēslo, atkritumi netiek radīti, nav kas tos rada, ja nenotiek šāds gadījums, kā 2019.gada novembrī, kad negodīgs kaimiņš atved un izber savas nevajadzīgās mantas, kamēr viņš slimoja un atradās slimnīcā, jo pirms tam tur atkritumu nebija. Protokolā ir pilnīgi nepareizi ierakstīts, ka viņš esot teicis: „Uz doto brīdi īpašumā nekas nav darīts, tas nav sakopts", tie ir klaji meli, viņš tā nav teicis, gluži pretēji, teicis, ka kopj īpašumu, zāle ir nopļauta divas reizes vasarā, atkritumi netiek radīti.

Nekur nav likumā teikts, cik ilgi un kā savā dārzā, iekšpagalmā, var glabāt savas mantas, tai skaitā stikla vai plastmasas tukšās burkas, pudeles, puķu podus, zemē nokritušos ābolus zem ābelēm. Nedomā, ka pašvaldības policija drīkst regulēt, kur krist āboliem, kur dārzā saimniekam drīkst atrasties puķu pods vai stikla vai plastmasas pudeles, kas nekam citam netraucē. Tā ir privāta zona, sabiedriskās vietas neskar, nevienam nav tur jāiet privātīpašumā. Viņam nebija pienākums slimam skriet ārā no slimnīcas un steidzami vākt nost no savas zemes priekšmetus, ko pašvaldības amatpersonas uzskatījušas par atkritumiem, ko piemetušas citas personas. Tām nav noteikts atrašanās termiņa ierobežojums viņa zemē, par kuru viņš maksā pašvaldībai nodokļus.

Pašvaldības policijas „rūpes" par visu, kas atrodas viņa pagalmā, ir apbrīnojamas. Pat, ja tur būtu daudz malkas, kad viņš, invalīds, varētu, tad pārvietotu to kur viņam vajadzētu, turēšanas termiņš nav noteikts. Viņam kā invalīdam no pašvaldības būtu jāsaņem palīdzība, bet Jēkabpils pašvaldības amatpersonas policijā un administratīvajā komisijā ir ņirgājušās par viņu, bojājot viņam veselību un nodarot morālo kaitējumu, vajājot viņu pēc kādu policijas darbinieku ieinteresētības, vai, izpildot kādas personas pasūtījumu intrigu celšanai pret viņu, jo šī nav pirmā reize, kad ir nepamatoti vajāts, apvainots, likts sodīt par izdomātiem pārkāpumiem, it kā viņš būtu vislielākais pārkāpumu izdarītājs Jēkabpils pilsētā, kaut visu mūžu godīgi strādājis, kopis savu sētu un apkārtni un mudinājis citus to darīt.

Lūdz atcelt spriedumu atzīstot, ka nav izdarījis administratīvo pārkāpumu un izbeigt lietvedību šajā administratīvā pārkāpuma lietā.

Motīvu daļa

[5] 2020.gada 1.jūlijā stājies spēkā Administratīvās atbildības likums, kura Pārejas noteikumu 1.punktā noteikts, ka ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.

Savukārt Pārejas noteikumu 2.punkts noteic, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā un izpilde).

Zemgales apgabaltiesa saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}pantu apelācijas sūdzību izskata rakstveida procesā, ja nesaskata pamatu pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu sūdzību izskatīt tiesas sēdē.

Apelācijas sūdzībā nav minēti motīvi, kuru dēļ lietu nebūtu iespējams izskatīt rakstveida procesā.

[6] Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, iepazinusies ar /pers. C/ apelācijas sūdzību, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs, pamatots un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Zemgales apgabaltiesa, izvērtējot apelācijas sūdzībā izvirzītos argumentus, secina, ka tajā nav norādītas tādas jaunas ziņas par faktiem, kas nebūtu zināmas un izvērtētas pirmās instances tiesā, un varētu būt par pamatu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai.

Izvērtējot pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar to Zemgales apgabaltiesa, atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13}panta trešajai daļai, pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un tos pašus argumentus neatkārto.

[7] Zemgales rajona tiesa pamatoti atzinusi, ka /pers. C/ pārkāpis atkritumu apsaimniekošanas noteikumus un saucams pie administratīvās atbildības, piemērojot naudas sodu 14 naudas soda vienību apmērā jeb 70 *euro*, pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43.panta otro daļu. Lietvedība par sūdzības iesniedzēja saukšanu pie administratīvas atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 51.panta otrās daļas izbeidza un pārsūdzēto lēmumu šajā daļā atcēla.

[8] Zemgales apgabaltiesa piekrīt tam lietas faktisko apstākļu un pierādījumu novērtējumam, kā arī normatīvo aktu regulējuma pamatojumam, kāds ir sniegts pirmās instances tiesas spriedumā, un pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka ar lietā iegūtajiem pierādījumiem ir pilnībā pierādīts administratīvais pārkāpums, par kuru atbildība noteikta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 75.panta pirmajā daļā.

Lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, pieļaujami un ticami, lai novērstu jebkādas šaubas par to, ka /pers. C/ izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 75.panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu.

Pierādījumi lietā ir vērtēti no to attiecināmības, pieļaujamības un ticamības aspektiem. Pirmās instances tiesa ir analizējusi pierādījumus, argumentēti norādot, kuriem no tiem tic.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.panta pirmā daļa noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

[9] Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka /pers. C/ piemērots tiesību normai atbilstošs sods. Zemgales apgabaltiesai nav tiesiska pamata piemērotā soda apmēra samazināšanai vai atbrīvošanai no soda.

[10] Fakts, ka sūdzības iesniedzēja viedoklis nesakrīt ar pirmās instances tiesas secināto, nav pamats uzskatīt, ka tiesa pārkāpusi pierādījumu vērtēšanas noteikumus.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{22}pantu Zemgales apgabaltiesa

nosprieda

Zemgales rajona tiesas 2020.gada 9.oktobra spriedumu atstāt negrozītu, /pers. C/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnesis J.Siliņš

Tiesnese D.Skrauple

Tiesnesis R.Rinčs